

ధర్మము

విచారణ

నీతి బోధ

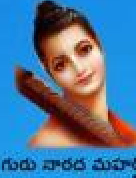

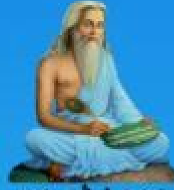
సదాశివ సమారంభాం

గురు దక్షిణామూర్తి

గురు వేదవ్యాస మహర్షి

గురు శుక మహర్షి

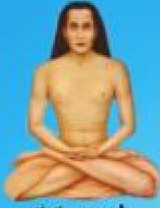

గురు నారద మహర్షి

గురు వాల్మీకి మహర్షి

గురు శ్రీకృష్ణ

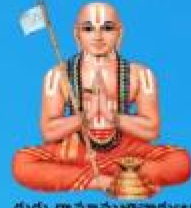
శంకరాచార్య మధ్యమాం

గురు దత్తాత్రేయ

గురు బాబాజీ

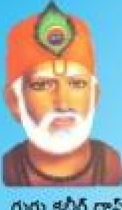

గురు గౌతమ బుద్ధ

గురు ఆదిశంకరాచార్య

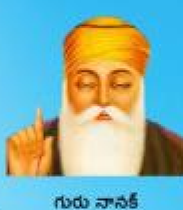

గురు రామానుజాచార్యులు

గురు జ్ఞానేశ్వర్

గురు రవిదాస్

గురు కబీర్ దాస్

గురు చైతన్య మహా ప్రభువు

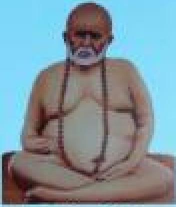

గురు నానక్

గురు రాఘవేంద్ర స్వామి

గురు వీరబ్రహ్మేంద్ర స్వామి

యోగి వేమన

అస్మదాచార్య పర్యంతాం

గురు త్రైలింగ స్వామి

గురు లాహిరి మహాశయ

గురు రామకృష్ణ పరమహంస, అమ్మ శారదాదేవి

గురు వివేకానంద

గురు సాయి బాబా

గురు అరబిందో

గురు రమణ మహర్షి

గురు యోగానంద

గురు భక్తివేదాంత ప్రభుపాద

గురు మళయాళస్వామి

గురు విద్యాప్రకాశానందగిరి

గురు చంద్రశేఖర పరమాచార్య

వందే గురుపరంపరాం..

భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్ - డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా

http://www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India: Inc

www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India

Hosted by: Indian Institute of Science, Bangalore in co-operation with CMU, IIIT-H, NSF, ERNET and MCIT for the Govt. of India and 21 major participating centres.

Home | Vision | Mission | Goals | Benefits | Content Selection | Current Status | People | Funding | Copyright Policy | FAQ | RFP

Books Journals Newspapers Palm-Leaves (Manuscripts)

Title: Ramayanam
Author:
Year: to
Subject: Any Subject
Language: Telugu
Scanning Centre: Any Centre
Clear | Search

Presentations and Report
Statistics Report
Status Report
Feedback | Suggestions | Problems | Missing links or Books

Click here for PDF collection
DLI MIRROR at IUCAA Data Center PUNE

DLI

For the first time in history, the Digital Library of India is digitizing all the significant works of Mankind.

Click Here to know More about DLI New!

Books	Journals	Newspapers	Manuscripts
Rashtrapati Bhavan CMU-Books Sanskrit TTD,Tirupathi Kerala Sahitya Akademi	INSA	Times of India Indian Express The Hindu Deccan Herald Eenadu Vaartha	Tamil Heritage Foundation AnnaUniversity NEW!

Title Beginning with.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Author's Last Name

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Year

1850-1900	1901-1910	1911-1920	1921-1930	1931-1940	1941-1950	1951-

Subject

Astrophysics	Biology	Chemistry	Education	Law	Mathematics	Mythology	Religion	For more subjects...

Language

Sanskrit	English	Bengali	Hindi	Kannada	Marathi	Tamil	Telugu	Urdu

అతి విశిష్టం ఈ దానం!

స్వామి వివేకానంద

"దానాలలోకెల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శ్రేష్ఠమైంది! దాని తరువాతిది లౌకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అన్నదానం" అని వ్యాసమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ హద్దులలో నిలిచి పోకూడదు. లోకమంతటినీ ఆవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రచారాన్ని మన పూర్వులు చేశారు. హైందవ వేదాంతం ఎన్నడూ ఈ దేశం దాటి పోలేదని చెప్పేవారూ, మతప్రచారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్ళిన సన్యాసిని నేనే అని చెప్పేవారూ, తమ జాతిచరిత్ర నెరుగని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచెత్తుతూ వచ్చింది.

రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొణధ్వనులతో, యోధులతో సాగించవచ్చు. అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని ఝళిపించి, లౌకిక జ్ఞానాన్నీ, సంఘనిర్మాణ విజ్ఞానాన్నీ విరివిగా ప్రచారం చేయవచ్చు. కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజా పువ్వుల రాసుల్ని వికసింపజేసే మంచులాగా నిశ్శబ్దంగా జరగవలసి ఉంది. భారతదేశం నిరాడంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

మిత్రులారా! నేను అవలంబించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పారమార్థిక ధర్మాలను బోధించడానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికై భారతదేశంలో కొన్ని సంస్థలను నెలకొల్పాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది బలిష్ఠులు, జవసంపన్నులు, ఋజువర్తనులు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా పరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

ఇచ్ఛాశక్తి తక్కిన శక్తులన్నిటి కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్తూ భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లొంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్ఠం అయిన 'ఇచ్ఛ' (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోని మహోన్నత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించడానికై కంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తోంది. అనేక శతాబ్దాలుగా ప్రజలకు క్షుద్రసిద్ధాంతాలు నేర్పడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దాల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయభ్రాంతులై, పశుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్వరూపులమనే మాటను వినడానికైనా వారెన్నడూ నోచుకోలేదు. "నీచాతినీచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ పవిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది" అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పండి. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. ❖

మూలం: శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ - ఫిబ్రవరి 2014

నీతిబోధ

ఇది

సత్యవోలు అప్పారావుగారిచే

రచింపఁబడి

మానవసేవపత్రికయందు

ప్రకటింపఁబడియె.

రాజమహేంద్రవరము.

శ్రీవిద్యానిలయముద్రాశాలయందు

ముద్రితము

1913

0—1—8

మానవసేవా గ్రంథమాల.

రాజమహేంద్రవరము.

---

1. కబీరు—చరిత్ర వచనముగను, ఉపదేశములు పద్యములుగను నుండును.
   అత్తిలి సూర్యనారాయణ గారిచే రచియింపఁబడినది. 0-2-0
2. బంగాళాముంప—నిడదవోలు వేంకటరావు గారి విరచితము. 0-2-0
3. అగ్గిపెట్టెలయంత్రశాల—కంచుల శ్రీమన్నారాయణ గారి విరచితము. 0-4-0
4. లోకపావనశతకము—ఇందలి పద్యములు భక్తిరసము నొలికించుచుండును.
   అదపూడి సోమనాథరావు గారిచే రచియింపఁబడినది. 0-2-0
5. కోటిలింగశతకము—ఇందలి పద్యములు నీతిని, దేశభక్తిని పురికొల్పును.
   సత్యవోలు అప్పారావు గారిచే రచియింపఁబడినది. 0-3-0
6. స్త్రీలయెడ మనము గావించు పంచమహాపాతకములు—
   నాళము కృష్ణారావు గారిచే రచియింపఁబడినది. 0-1-0
7. వీరమతి—వీరరసప్రధానమైన నాటకము. ఇందు దేశాభిమానము, స్వార్థత్యాగము, పాతివ్రత్యము, స్త్రీసాహసము ప్రదర్శింపఁబడును.
   మంగిపూడి వేంకటశర్మ గారిచే రచియింపఁబడినది. 0-10-0
8. భారతీయాసందేశము—స్వదేశాభిమానమును, విదేశయాత్రవలన గలుగు ప్రయోజనములను వెల్లడించు నొకభాణము. 0-1-6
9. భక్తితరంగిణి—ఇందు భగవద్భక్తి, దేశభక్తి, మానవసేవ మున్నగువాని గూర్చిన పద్యములు గలవు. 0-2-0
10. దేవేంద్రనాథచరిత్రము—అత్తిలి సూర్యనారాయణ గారి విరచితము. 0-2-0
11. అనాథాభ్యుదయము—ఇతంతువులదురవస్థలను, వారివలన దేశమునకుఁ గలుగు మహోపకారములను దెలుపు భాణము. 0-2-0
12. క్రొవ్వొత్తులు చేయువిధము— 0-1-0
13. బాబా గురునానకు చరిత్రము—ఇ. సుబ్బకృష్ణయ్య గారి విరచితము. 0-1-0
14. ఆనందశతకము—ఇందలి ప్రతిపద్యము భక్తిరసాస్పదమై యుండును. 0-2-0
15. ఉత్తమవివాహము—వివాహభేదములు, ధర్మములు, విధులు దెలుపును. 0-1-0

నీ తి బో ధ

గీ. సత్యము శమంబు దమమును సంతరించి
పరుల బాధల వారింప వలయు నెపుడు
వాఁడు దేశోపకారి యై వఱలుఁ గాన
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 1

గీ. జ్ఞానధనుఁడను బుధుఁడను సకలధర్మ
మర్మముల నేర్చినాఁడను మాన్యుఁడ నని
గర్వపడి బీరములు పల్కఁ గార్య మగునె?
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 2

గీ. తిరిపె మెత్తుచు బీదలు దిగులుపడుచు
కూఁడుగుడ్డకు పలుమలమాఁడుచుండ
ధనము గలవాఁడ నంచు సంతసము నంది
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 3

గీ. అన్నవస్త్రములకు దూర మైనజనులు
పల్లెసీమల వసియించి చిప్రుకుజనులు
నెల్లవేళల దుఃఖింప నింట నుండి
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 4

గీ. కష్టపడి జీవనము సేయ కనులు లేక
కాలుసేతులు లేక సంకటముపడుచు
దిక్కుమాలిన పేదలు దిగులు చెంద
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 5

గీ. కాటకములు రోగంబులు నాటుకొనుట
దినము వత్సరముగ నెంచి దిగులుపడుచు
ధనవిహీనులు దుఃఖింప ధన్యుఁడ నని
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 6

గీ. ప్రాయ మది బుద్బుదం బన్నపలుకు వినవె
మృత్యుదేవత సతతంబు మ్రింగు ననరె
కాన ప్రాణులపై దయ గల్గియుండి
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 7

గీ. అంతరేంద్రియముల నెల్ల నణఁగఁ జేసి
మానసము సాక్షిగా నమ్మి మసలు మెప్పును
లోన దుర్మార్గవృత్తులఁ బూని సతము
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 8

గీ. కాలపురుషుండు నీతోడ మేలమాడు
మృత్యుదేవత వెనువెంట మెలఁగుచుండు
మోహపాశబద్ధుండ వై ముం దెఱుంగక
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 9

గీ. బిరుదులను దాల్చినంతన పెద్ద యగరు
నీతులను జెప్పినంతన నెగడఁ బోరు
చెనుగులను జేసి పరుల హింసింపఁ బోకు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 10

గీ. పరులు చేసిన చెనుగుల నెఱిఁగి నీవు
పరుల కవి చేయ కుండుట పరమధర్మ
మిట్టిధర్మంబు లెఱుఁగక మిట్టిపడుచు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 11

గీ. ధర్మములఁ దెల్ప నైకమత్యంబు రాదు
సభల నీతుల బోధింప శాంతి రాదు
అంతరింద్రియనిగ్రహ మైనఁ గాని
మూర్ఖుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 12

గీ. సత్యశీలుండ వీ వని శాంతుఁడ వని
పరమభక్తుండ వని చాలఁ బ్రస్తుతింప
కుచ్ఛితపుమార్గముల నంటి కులుకఁ బోకు
మూర్ఖుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 13

గీ. సకలధర్మంబులను నేర్చు సజ్జనుండు
సకలజనులను దయఁ బ్రోచు సజ్జనుండు
సకలకష్టంబులకు నోర్చు సజ్జనుండు
మూర్ఖుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 14

గీ. దాత వనియును నయగుణోపేతుఁడ వని
నీతిమంతుఁడ వని నిన్ను నెగడ జనులు
మలినమును బాయలేమ నీమానసంబు
మూర్ఖుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 15

గీ. ధనచయంబులు తరగలు తనువు సున్న
భోగములు చంచలంబులై బూదెఁ గలయు
నిత్యమని మది నమ్మి మిట్టిపడుచు
మూర్ఖుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 16

గీ. తను వుసురులఁ బాసిన యంత దగ్ధమగును
బూటకంపుభోగంబులు బూదెఁ గలయు
నిమిషమాత్రమునను బాయు నీమమత
మూర్ఖుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 17

గీ. తోడివారల నెంతయుఁ దూలనాడి
నీటుగోటుబింకంబును నెఱతనంబు
జాటినంతన జనులు నిన్ సరసుఁ డనరు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 18

గీ. మృదువు లగుపాన్పులను బండ మేటి యనరు
పుష్పశయ్యల శయనింప భోగి యనరు
ధర్మసత్యశౌచంబులఁ దాల్పకున్న
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 19

గీ. తగినవేషంబు దాల్చుట ధర్మ మందురు
ధర్మపక్షమున నడచుట తగు నటందురు
సద్గుణంబులు బూనుట సత్య మందురు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 20

గీ. పరులబాధల మాన్చుట పౌరుషంబు
శాంతమును దాల్చి యుండుట జాణతనము
గాని బూటకములఁ బూనఁ గార్య మగునె?
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 21

గీ. బాహ్యవేషంబులను జూచి బ్రమసి నిన్ను
నీతిమంతుఁడు నా నది నీటివారులు
మానసము సద్గుణంబుల మరగవలయు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 22

గీ. పరమదుర్మార్గవృత్తులఁ బాయకున్న
దుండగంపుమార్గంబులఁ దొలఁగకున్న
పెంటపురువునకును నీకు భేద మేది
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 23

గీ. ఆశలను రోసి నిర్మలం బైనమనను
కాయకష్టంబువలనను గలుగుధనము
నంతరించుట సజ్జనసమ్మతంబు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 24

గీ. మగువలవిలాసములఁ జూచి మరులు గొనుట
పాడి గా దని నమ్ముమి భావమందు
పరసతులఁ గూడ నెంచుట పాప మంత్రి
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 25

గీ. ధనము నార్జించినన్నాళ్లు దరికిఁ జేరి
గారవింతురు మిత్రులుఁ గన్నవారు
జీవములు దేహమును బాయఁ జేరఁ డొకఁడు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 26

గీ. ఉసురులు శరీరమం దున్న నుత్సవమున
కుశల మరయుదు రింటిలోఁ గొలుచువారు
జీవ మెడబాయ భార్యయుఁ జేర రాదు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁబోకు. 27

గీ. ధన మనర్థము తలఁపంగఁ దనువు బొగ్గు
శత్రుమిత్రకళత్రసంచయము లెల్ల
గగనకుసుమంబు లట్టిద గౌరవంబు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 28

గీ. బాల్యమున నాటపాటలఁబడి చరించి
జవ్వనంబున యువతులస్ఫరసఁ జేరి
ముదిమి మతి దప్పి యుందువు ముం దెఱుఁగక
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 29

గీ. కలిమి గలనాఁడు సౌఖ్యంబు గలిగె ననుచు
లేమి గలిగిన దుఃఖంప లే నటంచు
నీవు మదిలోనఁ దలఁచుట నెఱితనంబె
మూర్ఖుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 30

గీ. సకలసద్గుణసంపత్తి సంతరింప
మరణకాలంబునందు నిర్మలము నందఁ
జిత్తమును బరిశుద్ధిఁ గాఁ జేయ వలయు
మూర్ఖుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 31

గీ. మానసము నంటికొన్నదుర్మలిన మెల్లఁ
దుడిచివేయంగవలె నన్న దుండగంపు
మార్గముల రోసి బ్రతుకుట మంచి దనిరి
మూర్ఖుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 32

గీ. ఎల్లజనులను నొకరీతి నెంచుచుండి
పేదలను తృప్తులుగఁ జేసి ప్రేమఁ జూపి
కష్టపడి జీవనము సేయఁ గలుగు సుఖము
మూర్ఖుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 33

గీ. దేహమును నమ్ముకొనఁబోకు తెవులుగొంటు
లోకమును నమ్మ దుఃఖంబు లోఁగి యుండు
జీవ మది చంచలం బని చెప్ప వినవె
మూర్ఖుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 34

గీ. పండితులసన్నిధిని జేరి పలుక నీవు
విమలవిజ్ఞానవేత్తవై వెలయ లేవు
ధర్మసత్యశౌచంబులఁ దాల్ప లేవు
మూర్ఖుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 35

సీ. కనులపంటువు సేయుచుఁ గానఁబడిన
సర్పమును బ్రేమ లాలించుజనుఁడు గలఁడె?
పండితులు నిన్ను మెచ్చరు భ్రష్టుఁడ వని
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 36

సీ. అక్షరం బొక్కటైనను గుక్షిలోనఁ
గంచుకాగడఁ గొని చూడఁ గానఁబడదు;
ధనము కల దని గర్వింప ఘనుఁడ వగుదె?
మూఢుఁడా! వేషభావల మురియఁ బోకు. 37

సీ. సరసు లగువారు శాస్త్రార్థచర్చ సలుప
వారిదరిఁ జేరి తగనిమర్యాద మాడ
పరిహాసింతురు కావునఁ బలుక వలదు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 38

సీ. ధర్మమార్గంబులను దెల్ప ధార్మికుఁడవె?
సద్గుణంబులు బోధింప శాంతమతివె?
పరుల వంచించి సతతంబు బ్రతుకుదీవు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 39

సీ. సకలవిద్యల నేర్చినసరసుఁడ వని
ధనము యశమును గలిగినధన్యుఁడ వని
విఱ్ఱవీఁగినమాత్రాన విబుధుఁ డనరు;
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 40

సీ. ఉపనిషద్వాక్యముల నేర్చియుంటి వేని,
జపతపంబులఁ బొద్దులు జరపు దేని,
చిత్తమును బరిశుద్ధిగాఁ జేయఁ గలవె?
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 41

గీ. ఆశ లుడుగక వైరాగ్య మబ్బఁ బోదు;
క్రోధ ముడుగక శాంతంబు కుదురుపడదు;
శాంతమునఁ గాని హృదయంబు చక్కఁబడునె?
మూఢుఁడా! వేషభాషల మఱియఁ బోకు. 42

గీ. భార్య యెవ్వతె? సంసారభార మెద్ది?
పుత్త్రు లెవ్వరు? కుమతి! యీబూటకములు
మిథ్య లని నమ్మి జ్ఞాని వై మెలఁగు మెపుడు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మఱియఁ బోకు. 48

గీ. క్రోధమోహాలోభంబులు కూడి యుండ
నెంతకాలంబు బ్రతికిన నేమిఫలము?
వయసు ముదిరిన వాంఛలు వదల కున్న
మూఢుఁడా! వేషభాషల మఱియఁ బోకు. 44

గీ. పెద్దకాలంబు జీవించి సుద్ది తెలిసి
చేయుతప్పులఁ గప్పినచెనఁటిమనసు
ధర్మసత్యశౌచంబులఁ దాల్ప గలదె?
మూఢుఁడా! వేషభాషల మఱియఁ బోకు. 45

గీ. పాపములఁ జేసి ప్రజలు నిర్భర్తుఁ డనఁగ
మసలఁజాలుదు, వర్దాన మనసు పొందు
దుఃఖ మెబ్బంగి నైనను దోలఁ గలవె?
మూఢుఁడా! వేషభాషల మఱియఁ బోకు. 46

గీ. ఆత్మ దేహమునం దున్నయట్టివేళ
పుణ్యపాపచయంబులు పొందు చుండుఁ
గాన నవ్వేళ నానందకరుఁడ వగుచు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మఱియఁ బోకు. 47

గీ. బ్రతికియుండుట దుఃఖంబు పడుటపొంటె
సౌఖ్యదుఃఖము లెవ్వఁడు సమ మటంచుఁ
దలఁచునో వాఁడు నిర్మలత్వము వహించు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 48

గీ. మరణమును శాశ్వతం బని మదిని నమ్మి
పరులు తనవారు నని యెడుభావ ముడిపి
సర్వజనసమ్మతంబు గా జరుగ వలయు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 49

గీ. మేఘమండలమున నుండు మెఱుపుభాతి
చిత్తమున సద్గుణంబులు చేరి యుండు,
వానిని బ్రకాశముగఁ జేయ వలయు నెపుడు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 50

గీ. తప్పుఁ జేసిననిను జూచి ధన్యుఁడ వని
మెచ్చి నీవారు నుతియింప మేటి నగుదె?
మనసునం దున్నమలినంబుఁ జెనకవలయు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 51

గీ. ఘనుఁడ వీ వని మెచ్చిన గారవంబు
గలిగె నని సంతసింపకు, మలిన మైన
చిత్తమందలిదోషంబు జెనకకుండ
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 52

గీ. దోషసంపర్క మైననీదుష్టబుద్ధి
పరుల వంచించి నడచిన బాగు పడదు
సజ్జనులమైత్రి నిరతంబు సలుప కున్న
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 53

గీ. పరుల వంచించుటయు నీకు ప్రాభవంబు;
తామసము దాల్చుటయు నీకు ధర్మనిరతి;
మాయలను బన్నుటయు నీకు మంచితనము;
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 54

గీ. ధర్మసంపత్తితో మది తనర వలయు;
నిశ్చలం బైనజ్ఞానంబు నేర్వ వలయు;
దుష్టమార్గంబులను వేగఁ దొలఁగ వలయు;
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 55

గీ. కామరాగాదిశత్రుసంఘంబు చేరి
జ్ఞానధనమును హరియించుఁ గాన, వేగ
ధర్మసత్యాదిమిత్రులదరికిఁ బొమ్ము
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 56

గీ. విద్య గలిగిన వినయంబు వెలయ వలయు;
వినయమునకును శాంతంబు గొనుట మేలు;
శాంత మబ్బిన సకలంబు సఫల మగును;
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 57

గీ. మలినచిత్తుని బ్రేమించు మత్సరంబు;
మత్సరంబును గ్రోధంబు మఱఁగి యుండు;
క్రోధ ముండిననరునకు గుణము సున్న;
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 58

గీ. క్రమముగా నంతరింద్రియగణము నెల్ల
నణఁగఁ జేయుట మేలు మే లనిరి బుధులు
వారిబోధలు మునిజనవర్తనములు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 59

గీ. ఎల్లదుర్గుణములఁ గ్రోధ మెక్కుడంచు
క్రోధమున సద్గుణంబులు క్రుంగు నంచు
ధర్మమార్గముమిత్తి క్రోధంబు సువ్వె
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 60

గీ. గాలివానల కీసుమంత కదలకుండ
పాదపంబులు నిలిచినపగిది, బుధులు
కలిమిలేములు కలిగినఁ గలఁగ కుంద్రు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 61

గీ. జీవ మెల్లదేహంబులఁ జెంది యుండు
జీవమును బాయ దేహంబు చెడును గాన
దేహ మది నాశనం బని తెలిసి సతము
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 62

గీ. ఆలుబిడ్డలు నీవెంట నంటి రారు
భాగ్యభోగ్యంబులను నమ్మి బ్రతుక వలదు
చిత్తవృత్తులఁ జెండినఁ జెందు సుఖము
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 63

గీ. పరధనంబున కాసింపఁ బాడి గాదు
పరసతులఁ గూడ నెంచుట పాడి గాదు
పరుల కపకార మొనరింపఁ బాడి గాదు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 64

గీ. పరసతులఁ దల్లివలె నెంచు భావమందు
పరులయున్నతి గోరుము భావమందు
పరుల వంచింప నెంచకు భావమందు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 65

గీ. సకలపాపంబులను నీవు సలుపుచుండి
యుపనిషద్వాక్యములఁ బల్కుచుందు వేని
పరమభక్తుండ వని నిన్ను బలుకఁ బోరు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 66

గీ. న్యాయమార్గంబుగా నీవు నడతువేని
పరుల దూషించు టెన్నఁడు పాడి గాదు
సకలజనులను నిందించి సంతసమున
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 67

గీ. పావనం బగుధర్మంబు పదటఁ గలిపి
సత్యశౌచాదిగుణముల సంహరించి
ఘనుఁడ నని విఱ్ఱవీఁగినఁ గార్య మగునె?
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 68

గీ. తావితోఁ గూడుకొనియున్న పూవుభంగి
వరసుగుణరాజి నరునకు వన్నె దెచ్చుఁ
గాన సద్గుణములఁ దాల్పఁ గడఁగ వలయు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 69

గీ. తోషణంబులు విబుధసంభాషణములు
పోషణంబులు ఋజుమార్గభూషణములు
భీషణంబులు దుర్మార్గభాషణములు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 70

గీ. పాడిపంటలు గలిగి సంపదలు గలిగి
కాటకము లుండఁ గత మేమొ గాంచవలయుఁ
గాని బిరుదులఁ దాల్చిన ఘనుఁడ వగుదె?
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 71

గీ. పేదవారలు దుఃఖింపఁ బ్రీతితోన
పడఁగ్రిసోపేతముగఁ దిని సంతసించి
దేశభక్తుండ నని చాటి తిరుగఁబోకు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 72

గీ. తర్కవేదాంతమీమాంసధర్మశాస్త్ర
ములఁ బఠించిన మోహవిముక్తి రాదు
మనసునం దాశలను రోసి మసలకున్న
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 73

గీ. తోడిజనులు దుఃఖింప సంతుష్టిఁ జెంది
మసలునెడ స్వేచ్ఛలే దనుమాట వినవె?
మోసమున జీవనము సేయ దోస మనరె?
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 74

గీ. విద్య నేర్చినమాత్రాన విబుధుఁ డగునె?
ధర్మముల నేర్చినంతన ధన్యుఁ డగునె?
వినయమును శాంతమును లేనివేళ నరుఁడు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 75

గీ. సానఁ బట్టినరత్నమువలెని దోష
తిమిరమును బాయ చిత్తంబు తేజరిల్లు
నదియు సజ్జనుమైత్రిన యబ్బుఁ గాదె?
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 76

గీ. పద నెఱిఁగి విత్తనముఁ జల్లుపగిది మనసు
నిర్మలం బగువేళల నీతి నాఁగఁ
బఱగు బీజములను జల్ల ఫలము దక్కు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 77

గీ. మనసు మర్కట మని చెప్పుమాట వినవె?
మానసము జిక్కఁబట్టుట మంచి దనరె?
జ్ఞానరజ్జువుతో దానిఁ గట్టిపెట్టి
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 78

గీ. దూషణము సేయునెడ మది దుఃఖపడక
భూషణము సేయువేళల పొంగిపడక
సమముగా నెంచు రెంటిని సజ్జనుండు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 79

గీ. నిర్మలం బగుమానసనీరరాశి
ధర్మసత్యంబు లనెడురత్నములు గలవు
జ్ఞానజాలకమున వానిఁ గనుట లెస్స
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 80

గీ. పేదలకు బిచ్చ మనిశంబుఁ బెట్టునతఁడు
సాదరంబున ధర్మంబు సలుపునతఁడు
చేయుచున్నాఁడు మానవసేవ నెపుడు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 81

గీ. వేదములు నాల్గు జదివినవిబుధవరుఁడు
తర్కవేదాంతములు నేర్చుధన్యతముఁడు
శమము దమమును లేకున్న జడుఁడు గాఁడె?
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 82

గీ. మోహ ముండిన లోభంబు ముసురు, దానఁ
గామ ముదయించు, నద్దానఁ గలుగు క్రోధ,
మట్టిక్రోధంబు వైరముఁపుట్టినిల్లు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 83

గీ. అగురు మండుచు నుండిన నతిసుగంధ
మొసఁగు నట్టులె సజ్జనుం డసదుమాట
లనువిషాగ్నుల దీపించు, నలఁతి వడఁడు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 84

గీ. చందురుం డున్నతియుఁ బాటు నందు నట్లు
ఘనుల కెప్పుడు సౌఖ్యదుఃఖములు కలుగు
తారకలభాతి విబుధాళి తనరుఁ గాదె?
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 85

గీ. చిలువగమి చందనంబును జేరునట్లు
సకలసద్గుణసౌరభాస్వాదనమున
సత్పురుషుఁ గోరి దుష్టులు సనుట నిజము
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 86

గీ. కాకి శిఖరంబుపై కెక్క గరుడి యగునె?
పంది దేవాలయముఁ జేర నంది యగునె?
తగనిపదవులఁ గోరుట తగవు కాదు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 87

గీ. పరులసౌఖ్యంబు గోరుచు బ్రతుకువారు
తమసుఖంబులఁ గోరరు ధన్యు లగుట;
కుసుమముల నిచ్చువృక్షంబు గొనునె తావి?
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 88

గీ. విమలచిత్తుని, మలినుని సమతతోడ
నాదరించును పండితుం డైనబుధుఁడు
వన్నె తఱుఁగని యలగంధవహుని భాతి
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 89

గీ. పాటుపడి జీవనముఁ జేయ వలయు నండ్రు
పాటుచేయువాఁడె భాగ్యంబు బడయు నండ్రు
పాటుపడువాని దేశంబు ప్రబలు నండ్రు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 90

గీ. మత్తుకలఁ గోయువారలు కుత్సితులును
ధర్మశాస్త్రసంపన్నులు తపసులైరి
కాల మొకరీతి నుండదు గాదె జగతి?
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 91

గీ. జీవనము సౌఖ్యతరముగఁ జేయువారు
చిత్తమాలిన్యమును ముందు చెనకవలయుఁ
జిత్తమును సంస్కరించినఁ జెందు సుఖము
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 92

గీ. పరుషవాక్యంబు లెన్నఁడు పలుక కుంట
ధర్మమార్గము నెన్నఁడు తప్పకుంట
మంచి దని చెప్పి రార్యులు మదిని నమ్మి
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 93

గీ. పొరుగువారలు దీనులై పొరలు చుండ
నారిబాధల వారింపవలయు సుమ్ము
కలిమి శాశ్వత మని నమ్మి గర్వపడకు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 94

గీ. కఱవులును రోగములు నాటి కలఁతఁ జేయ
వాని దొలఁగింప శ్రమపడవలయుఁ గాని
భాగ్యవంతుఁడ నని గర్వపడుట తగదు
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 95

శారికాగీతము.

శారికాంగన కాసారతీరమందుఁ
జేరి జలకేళి సవరించి చెలులఁ గూడి
మందమారుత మందందు మసలు చుండ,
విరులక్రొత్తావిబుగబుగల్ విస్తరిల్లఁ,
బండుటాకులరాగంబు పరిఢవిల్ల,
ద్విజతతులశ్రావ్యనాదముల్ విందు సేయ,
కుటజములనీడ పుష్పాళ్లు కుప్పతిల్ల,
చలువపందిళ్ల నొప్పుమంజరులతోడ,
విరియఁ బూచినసంపఁగెవిరులతోడ,
రమ్యతర మైనశుకవిహారములతోడ,
శ్రుతుల కింపైనపరపుష్టరుతులతోడ,
వన్నె మీరినయుద్యానవనముఁ జేరి
మాధవిని గూడి శోభాయమాన మగుచు
పల్లవిత మైనసహకారిపజ్జ జేరి
పాట పాడెడువేళ నుపాంగమట్ల
బంభరంబులనాదముల్ పటువణింప
మెడలు సారించి శ్రుతులతో మేళవించి
కొంత యొయ్యారమును జూపువింతనడలు,
నడకలకు వన్నె వెట్టెడునాట్యములును,
నాట్యమున కింపు రవణించువట్టిపలుకు
నెచ్చెలులతోడఁ బల్కునాసచ్చరిత్రి
సరసముగఁ బాడుచుండ వసంతమందు
శారికాగీతములు విన శ్రావ్య మగుట
నెలవారలు చెవియొగ్గు టేమివింత?

గీ. తప్పుమార్గములను బన్ని తగవులాడి
పాపములఁ గప్పిపుచ్చెడుపామరుండు
విమలవిజ్ఞానవేత్త నా వెలయఁ గలఁడె?
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 96

గీ. పండితుం డైనమాత్రాన పట్టువడదు
దానములఁ జేసినంతన తగులుకొనదు
నిర్మలజ్ఞానసంపత్తి నీచమతికి
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 97

గీ. పరులు దూషించినంతన భ్రష్టుఁ డగునె
ధర్మసత్యశౌచంబులఁ దాల్చునతఁడు?
పరుల వంచించి నడచిన పరువు గలదె?
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 98

గీ. దేహమును చంచలం బని తెలిసి సతము
జీవమును నమ్మి వర్తించి చెడరు బుధులు
పౌరుషంబునఁ గీర్తిని బడయఁ గోరి
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 99

గీ. ధర్మసత్యశౌచంబులు తనరుపాంటె
నిర్మలజ్ఞానసంపత్తి నెగడుపాంటె
సత్యవో లప్పురా విది సంతరించె;
మూఢుఁడా! వేషభాషల మురియఁ బోకు. 100

పద్మాబాయి — విరసప్రధాన మైననవల. రాజకుమారుని గాఢముగా
తనకుమారుని శత్రునికర్త కరచేసిన యొక రాజపుత్రి సాధ్వీమణి చరిత్ర.
ఇందలి రాజనీతి, గూఢచారులచతురోపాయములును జదివి తీరవలెను.
సత్యవోలు అప్పారావుగారిచే రచింపబడినది. 0.8.0

హేలావతి — చరిత్రాత్మక మైననవల. ఒకమాలస్త్రీ హుమాయూను
చక్రవర్తియొక్క మంత్రికుమారుని వరించి పెండ్లియాడినకథ.
తల్లాప్రగడ సూర్యనారాయణరావుగారిచే రచింపబడినది. 0 4 0

ప్రభావతి — ప్రభావతీప్రద్యుమ్నమునకు సరియైనవచనము.
పింగళి సూరనార్యుడే దీనిని వచనమున వ్రాసినట్లుండును. 0-4 0

మీరాబాయి — భక్తిరసప్రధాన మైన పద్యకావ్యము. తనపతిచే నింద
మోపబడి ప్రాణముల ద్యజించిన శ్రీకృష్ణభక్తురాలిచరిత్రము. ఇందలి
పద్దెములు ముక్కుతిమ్మనార్యునిపద్దెములవలె ముద్దులొలుకుచుండును. 0-4-0

కురుపాండవదాయభాగవిమర్శనము — ఇది శ్రీకాశీభట్ల బ్రహ్మయ్యగారి
కురుపాండవదాయభాగవినిర్ణయముపై వ్రాయబడిన విమర్శనము.
కవిరాజు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారిచే రచింపబడినది. 0.1.6

బ్రహ్మమతము — ఇందు దేవుడు, మానవుడు, ప్రకృతి, ఉపాసన,
పాపము — మోక్షము, అవతారములు — మధ్యవర్తులు, ప్రమాణ
గ్రంథములున్నగు విషయములు యుక్తియుక్తముగ జర్చింపబడినవి.
పాలపర్తి నరసింహముగారిచే రచింపబడినది. 0-8-0

ఆర్యసూక్తిముక్తావళి (ప్రథమభాగము) — ఇందు భారతమునందలి
నీతులు, రాజధర్మములు తెలుపుపద్యములు ఏర్చి కూర్చబడినవి. 0-4-0

కర్ణభారము — ఇది కాళిదాసునకు బ్రాచీనుడగు భాసమహాకవిచే
రచింపబడిన నాటకమునకు దెనుగు.
మానవల్లి రామకృష్ణకవి ఎమ్. ఏ గారిచే ననువదింపబడినది. 0-2-0

నీతిబోధ — ఇది యొకశతకము. ఇందలిపద్యము లెట్టిమూఢుల కైన
నిర్మలజ్ఞానమును ప్రబోధించి నీతివంతులుగ నొనరించును. 0-1-6

చాణక్యశతకము — సంస్కృతమున చాణక్యుడు మున్నగు నీతిశాస్త్ర
సంపన్నులు రచించినశ్లోకములకు సరియైన తెనుగు. 150 పద్యముల
గలిగి చక్కనినీతులతో మనోహరమగు శైలితో నలరుచుండును.
శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారిచే రచియింపబడినది. 0-2 0

[illegible]. ధర్మవ్యాధోపాఖ్యానము — [illegible] బోవు మానవులమనోవికారము లెట్లుండునో యిందు [illegible] వర్ణింపఁబడినవి. అపూర్వవర్ణనలతో నలరారుచుండును.
ఆక్కిరాజు ఉమాకాంతము గారిచే రచియింపఁబడినది. [illegible]

27. ఆర్యసూక్తిముక్తావళి — (ద్వితీయభాగము) భాస్కరరామాయణము, నిర్వచనోత్తరరామాయణము, వాసిష్ఠరామాయణములయందలి గ్రంథములలోని నీతులు ధర్మములుఁ దెలుపుపద్యములు ఇందు చేర్చి కూర్పఁబడినవి 0.2.0

28. బ్రాహ్మమతోద్దేశము — ఇందు మతము, మతసంస్కరణము, బ్రాహ్మమతము మున్నగువిషయములు యుక్తియుక్తముగ చర్చింపబడినవి.
వెలిదండ శ్రీనివాసరావు గారిచే రచియింపఁబడినది. 0.2.0

29. భక్తసంజీవని — భక్తులపాలిటికల్పవృక్షము గు భాగవతమునందు [illegible] వెల్లివిరిసియున్న భక్తిరసపూరితము లగుపద్యము లన్నియు సర్వమతసమ్మతం బగునటుల సంస్కరింపబడి భగవంతుడు, భాగవతులు, భగవన్నామసంకీర్తనము, భగవత్సేవ, భగవద్భక్తి, ఉద్బోధన, వందనము, స్తోత్రము, ప్రార్థన అను వేర్వేరుశీర్షికలక్రింద నిర్దుష్టముగ కూర్పఁబడినవి. ఇందు సుమారు 350 పద్యరత్నములు గలవు. భక్తుల కియ్యది నిజముగ సంజీవనియే యని చెప్ప నొప్పును.
వాశము కృష్ణారావు గారిచే రచియింపఁబడినది. 0.3.0

[illegible]. రోహిణీచంద్రగుప్తము — అలెగ్జాండరుమనుమరాలిని చంద్రగుప్తుడు పెండ్లియాడినకథ. హిందూదేశము పాశ్చాత్యు లగు గ్రీకులబారి పడకుండ నిలిపిన మంగళసేనుని నిర్వ్యాజపరాక్రమము ఇందెంత కొనియాడినను తీరదు. 0.2.0

ధర్మపుత్రుఁడు — అధర్మము ధర్మముచేతనే గాని అధర్మముచేతఁ జక్కఁబడ నేరదనుధర్మమును సంస్థాపింప చక్కనిచిన్ననీతికథ. 0.2.0

దుర్గావతి — చరిత్రాత్మక మైననవల. మనోహరకథాకల్పనమును గలిగి చక్కని యితివృత్తముతో నలరారుచుండును.
గోటేటి జగన్నాథరావు గారిచే రచియింపఁబడినది. 0.8.0

బ్రాహ్మసమాజచరిత్ర (ప్రథమభాగము) — పండిత శివనాథశాస్త్రి ఎమ్. ఏ. గారిచే నింగ్లీషున వ్రాయఁబడినగ్రంథమునుండి యనువదింపఁబడినది. చక్కనిలలిత మగుసులభశైలితో నలరుచుండును. [illegible]